

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

หลักสูตร “ประเมินผลกระทบจากงานวิจัยอย่างไรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”

.....

1. หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม อีกทั้งยังเป็นแหล่งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารรวมถึงแหล่งผลิตวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร ในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐบาลให้ความสำคัญต่อการลงทุนวิจัยในการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนถึงกระบวนการในการเสริมสร้างองค์ความรู้ กำลังคนด้านการวิจัยและการนำมาซึ่งเทคโนโลยีใหม่แล้ว ยังนับได้ว่าการลงทุนวิจัยด้านการเกษตรเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการก้าวไปสู่การเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารส่งออก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรจำนวนมาก แต่เมื่อกล่าวถึงผลประโยชน์จากงานวิจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีมาน้อยเพียงใด กลับพบว่าในหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหน่วยให้ทุนวิจัยหรือหน่วยงานที่ทำวิจัยไม่สามารถจัดหาข้อมูลในเชิงประจักษ์ได้ นอกจากนี้ในหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัยและหน่วยงานที่ให้ทุนวิจัยบ่อยครั้งมักประสบปัญหาในการจัดหาตัวชี้วัด เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงานวิจัยและการลงทุนวิจัย ส่งผลให้ในหลายกรณีเกิดความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดสรรเงินทุนวิจัยได้อย่างเหมาะสม

การประเมินผลกระทบจากงานวิจัยเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในปัจจุบันได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการชี้วัดถึงความสำเร็จที่เกิดจากการลงทุนวิจัยให้กับองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารและการจัดการทุนวิจัยหรือกับหน่วยปฏิบัติงานวิจัย นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสื่อสารให้สังคมได้รับรู้ว่าการลงทุนในโครงการวิจัยหรือการลงทุนในแผนงานวิจัยนั้น ๆ ไปแล้ว สังคมจะได้รับประโยชน์จากงานวิจัยมากน้อยอย่างไร ประชากรกลุ่มไหนบ้างที่จะเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากงานวิจัย และอาจใช้เป็นเครื่องมือประกอบในการชี้แจงเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ หรือการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรทุนวิจัยอันมีอยู่จำกัดว่าจะมีการจัดแบ่งและสร้างลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยที่จะจัดทำต่อไปอย่างไร เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันองค์กรบริหารงานวิจัย หน่วยงานกำกับงานวิจัย และหน่วยงานของภาครัฐ ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีองค์ความรู้ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เห็นว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “ประเมินผลกระทบจากงานวิจัยอย่างไรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด” จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างกำลังคนในด้านการประเมินผลกระทบจากงานวิจัยผ่านการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ดังกล่าว เพื่อรองรับความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ในการให้ข้อความรู้เชิงนโยบายแก่สังคม การวางแผนการวิจัย รวมถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิจัยด้านการเกษตรอย่างเหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนานักวิจัยให้มีทักษะทางด้านการประเมินผลกระทบจากโครงการวิจัยที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถประเมินผลกระทบจากงานวิจัยในเบื้องต้นได้
2. ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมอบรมไปขยายผลให้เข้ากับบริบทของภารกิจงานในหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแบบแผนในการประเมินผลกระทบจากงานวิจัยได้

4. กลุ่มเป้าหมาย/จำนวนผู้เข้าอบรม

จำนวน 30 คน เป็นนักวิจัยที่กำลังเตรียมนำเสนอโครงการวิจัย (20 คน) และเจ้าหน้าที่ของ สวก. (10 คน)

5. ระยะเวลาในการอบรม

จำนวน 3 วัน ในวันที่ 30 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2561

6. สถานที่อบรม

ห้องประชุม สถาบันเกษตรราธิการ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

7. เนื้อหาของหลักสูตร

1. หลักการประเมินผลกระทบจากงานวิจัย
2. กรอบแนวคิดและเครื่องมือสำหรับการประเมินผลกระทบจากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. ตัวอย่างโครงการประเมินผลกระทบจากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม
4. ฝึกปฏิบัติ ในการประเมินผลกระทบเบื้องต้นและผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์/เศรษฐกิจ
5. ผู้เข้าอบรมนำข้อมูลงานวิจัยมาฝึกปฏิบัติ โดยทีมวิทยากรให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา

8. รูปแบบการฝึกอบรม

1. การบรรยาย
2. การยกตัวอย่างกรณีศึกษาและแบบฝึกหัดให้ผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติ

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “ประเมินผลกระทบจากงานวิจัยอย่างไรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”
วันที่ 30 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2561
ณ ห้องประชุม สถาบันเกษตรราธิการ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

*****

วันพุธที่ 30 พฤษภาคม 2561

- 08:00-08:45 น. ลงทะเบียน
- 08:45-09:00 น. กล่าวเปิดการอบรม
โดย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร
- 09:00-12:00 น. บรรยาย หัวข้อ “หลักการประเมินผลกระทบจากงานวิจัย”
โดย รศ.ดร.สุวรรณา ประณีตวาทกุล ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 12:00-13:00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00-16:00 น. บรรยาย หัวข้อ “กรอบแนวคิดและเครื่องมือสำหรับการประเมินผลกระทบจากงานวิจัย
ทางสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมตัวอย่าง”
โดย ผศ.ดร.เพ็ญพร เจนการกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 31 พฤษภาคม 2561

- 08:30-09:00 น. ลงทะเบียน
- 09:00-12:00 น. บรรยาย และฝึกปฏิบัติ หัวข้อ “กรอบแนวคิดและเครื่องมือสำหรับการประเมินผล
กระทบจากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์”
โดย ผศ.ดร.กัมปนาท วิจิตรศรีกมล ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทีมผู้ช่วยวิทยากร
- 12:00-13:00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00-16:00 น. ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ “แบบฝึกหัดการประเมินผลกระทบเบื้องต้น และผลกระทบทาง
เศรษฐศาสตร์/เศรษฐกิจ”
โดย ผศ.ดร.กัมปนาท วิจิตรศรีกมล ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทีมผู้ช่วยวิทยากร

วันศุกร์ที่ 1 มิถุนายน 2561

- 08:30-09:00 น. ลงทะเบียน
- 09:00-12:00 น. ผู้เข้าอบรมนำข้อมูลงานวิจัยมาฝึกปฏิบัติ โดยทีมวิทยากรให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา
โดย ผศ.ดร.กัมปนาท วิจิตรศรีกมล ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทีมผู้ช่วยวิทยากร
- 12:00-13:00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00-15:00 น. กรณีศึกษาโครงการประเมินผลกระทบจากงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ สังคมและ
สิ่งแวดล้อม
โดย ผศ.ดร.กัมปนาท วิจิตรศรีกมล ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมายเหตุ : 1. เวลา 10:30-10:45 น. และ 14:30-14:45 น. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม